

ფსევდო რელიგიური ღირებულებები პოლიტიკური სუბიექტების საარჩევნო კამპანიის ფოკუსში

(სასულიერო პირების წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობის
მონიტორინგის ანგარიში)

(1 აგვისტო - 10 ოქტომბერი, 2024)

შესავალი

2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ, „ქართულმა ოცნებამ“ კონსერვატიული გამოწყობების მქონე ამომრჩევლის ხმებისთვის ბრძოლა დაიწყო. შესაბამისად, ხელისუფლების წინასაარჩევნო კამპანია ულტრაკონსერვატიული თემებით გაჯერდა, სადაც ცენტრალური ადგილი ფსევდო რელიგიურ და ოჯახურ ღირებულებათა დაცვას უჭირავს. 2024 წლის აპრილში, საარჩევნო კამპანიის დაწყებამდე რამდენიმე თვით ადრე, „ქართული ოცნების“ საპარლამენტო უმრავლესობამ „ოჯახურ ღირებულებათა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ“ კანონპროექტი დააინიცირა; პროექტი საპარლამენტო უმრავლესობამ 2024 წლის 17 სექტემბერს მესამე მოსმენით მიიღო. მკვეთრად უარყოფითი საერთაშორისო გამოხმაურების მიუხედავად, მმართველი პარტიის ინიციატივა დადებითად [შეაფასა](#) საქართველოს საპატრიარქომ: „საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების მიერ მიღებული კანონი „ოჯახური ღირებულებებისა და არასრულწლოვანის დაცვის შესახებ“ დადებით წინგადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენს. ვიმედოვნებთ, ეს კანონი ნაყოფიერ შედეგებს გამოიღებს ჩვენი საზოგადოების კეთილდღეობისთვის, რადგან ის მნიშვნელოვანი და გადაამწყვეტი ნაბიჯია ქართველი ერის თვითმყოფადობის განმსაზღვრელი ტრადიციული ღირებულებების დასაცავად.“

ქართული რეალობისთვის მმართველი პარტიებისა და საქართველოს საპატრიარქოს მჭიდრო თანამშრომლობა უცხო არ არის. თუმცა, ხელისუფლების მხრიდან რელიგიური თემებით მანიპულირების მასშტაბების მკვეთრი ზრდა, რაც საბოლოო ჯამში, მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივით დაგვირგვინდა, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებს საქართველოში 2000 წლის შემდეგ ჩატარებული სხვა არჩევნებისგან მკვეთრად განასხვავებს.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში „ქართული ოცნების“ რიტორიკაში იმდენად გაძლიერდა ფსევდო რელიგიურ-ეროვნული სენტიმენტები, რომ მმართველმა პარტიამ მთლიანად დაიკავა მანამდე მკვეთრად პრორუსული ულტრამემარჯვენე ფლანგის ნიშა. ულტრამემარჯვენე ჯგუფების მსგავსად, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებში ხელისუფლებამ პოლიტიკურ ფოკუსში მოაქცია: ფსევდო-რელიგიური ღირებულებები, „ოჯახის ინსტიტუტი“, გენდერული და სექსუალური იდენტობის საკითხები, რაც, სავარაუდოდ, საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხებიდან ყურადღების გადატანას ისახავს მიზნად.

იმის გათვალისწინებით, რომ „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანია უპრეცედენტოდაა გაჯერებულია რელიგიური თემებით, რასაც, თავის მხრივ, შემხვედრი კეთილგანწყობილი ნაბიჯები მოყვა საქართველოს საპატრიარქოს მხრიდან, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საარჩევნო

კამპანიაში რელიგიური ორგანიზაციების ჩარევის საფრთხე, რაც საქართველოს საარჩევნო კოდექსით აკრძალულია.¹

შესაბამისად, წინამდებარე მონიტორინგის მიზანს პოლიტიკური სუბიექტების მიერ რელიგიით მანიპულაციის და სასულიერო პირებისა და რელიგიური ორგანიზაციების წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობის ფაქტების იდენტიფიცირება / ანალიზი წარმოადგენს. ანგარიშში გაანალიზებულია წინასაარჩევნო კამპანიის დროს, ერთი მხრივ, პოლიტიკური სუბიექტების მიერ რელიგიური თემებით სპეკულაციის და მეორე მხრივ, სასულიერო პირების მხრიდან ამა თუ იმ პოლიტიკური სუბიექტის მხარდამჭერი აგიტაციის, საარჩევნო სუბიექტების კამპანიაში მონაწილეობის ან სხვაგვარად ჩართულობის ფაქტები, რასაც საარჩევნო პროცესებზე გავლენის მოხდენა შეეძლო.

ანგარიში 2024 წლის 1 აგვისტოდან 14 ოქტომბრის ჩათვლით პერიოდს ფარავს. კვლევა ყოვლისმომცველი არაა და მასში ვერ მოხვდა ის ფაქტები, რომლებიც პოლიტიკური სუბიექტების ან/და სასულიერო პირების სოციალური ქსელების გვერდებზე არ გამოქვეყნდა ან/და მედიასაშუალებებში არ გაშუქდა.

1. ფსევდო რელიგიურ-ოჯახური ღირებულებები და მართლმადიდებლური რელიგია „ქართული ოცნების“ საარჩევნო პროგრამის ცენტრში

2024 წლის ორ სექტემბერს ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში დეკანოზი ანდრია ჯაღმაიძე „ქართული ოცნების“ საკანონმდებლო ინიციატივას „ოჯახურ ღირებულებათა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ“ [გამოეხმაურა](#) და განაცხადა, რომ მოცემული საკანონმდებლო ინიციატივის მიღების მთავარი მიზეზი ის გახდა, რომ გარკვეული არასამთავრობო ორგანიზაციები და **ოპოზიციური ძალები** ლგბტ პროპაგანდას ეწევიან.

მსგავსი შინაარსის [განცხადება](#) გააკეთა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ. მისი განცხადებით, **ლგბტ პროპაგანდის მიღმა** საქართველოს პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი და **ოპოზიციური პარტიები** დგანან:² „სალომე ზურაბიშვილი, ისევე, როგორც მთლიანად რადიკალური ოპოზიცია, დადგა ლგბტ პროპაგანდის მხარეს. ეს არის მათი არჩევანი. უფრო სწორად, ეს არის არა მათი არჩევანი, არამედ მათი დავალება. წარმოიდგინეთ, ახლა არის საარჩევნო პერიოდი და ყველამ ძალიან კარგად იცის, რომ საზოგადოების 90 პროცენტზე მეტი მხარდაჭერა აქვს ამ კანონს.“

წინასაარჩევნო კონტექსტში რელიგიის და საპატრიარქოს პოლიტიკურ ინსტრუმენტად გამოყენების მცდელობამ კიდევ უფრო ფართო მასშტაბი შეიძინა მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივის სახით, რომელიც თავად საეკლესიო

¹ საქართველოს საარჩევნო კოდექსი, მუხლი 45.4.ზ)

² Itv.ge, „ირაკლი კობახიძე - ზურაბიშვილი, რადიკალური ოპოზიცია დადგენ ლგბტ პროპაგანდის მხარეს, როდესაც ვერ ახერხებ, დადგე იქ, სადაც საზოგადოების უმრავლესობაა, ნიშნავს, რომ მოქმედებ მხოლოდ დავალებებით,“ 3 ოქტომბერი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია:

<https://itv.ge/news/irakli-kobakhidze-zurabishvili-mtlianad-radikaluri-opozicia-dadgnen-lgbt-propagandis-mkhaires-rodesac-ver-akherkheb-dadg-sadac-sazogadoebis-umravlesobaa-nishnavs-rom-moqmedeb-mkholod-davalebeb/>

პირმა, ახალქალაქისა და კუმურდოს და კარის მიტროპოლიტმა ნიკოლოზ ფაჩუაშვილმა [შეაფასა](#) ხელისუფლების წინასაარჩევნო შემოთავაზებად.

20 აგვისტოს ცნობილი გახდა სამი [პირობა](#), რომლის შესრულებასაც „ქართული ოცნება“ საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვების შემთხვევაში ამომრჩეველს ჰპირდება:

1. პოლიტიკიდან კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობის“ ჩამოშორება;
2. ანტი-ლგბტ კონსტიტუციური კანონმდებლობის მიღება; და
3. მშვიდობიანი გზით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა.

25 აგვისტოს [ამბროლაურში](#) მხარდამჭერებთან შეხვედრისას, ბიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, რომ „ქართული ოცნების“ სამი დაპირებასთან ერთად არსებობს მეოთხე პუნქტიც: „ჩვენი ქვეყნისა და [სარწმუნოებისათვის](#) ეგზისტენციალურად მნიშვნელოვანი საკითხი, რომლის თაობაზეც მიმდინარეობს აქტიური მუშაობა“.

ის, რომ ბიძინა ივანიშვილის განცხადება მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივას მოიაზრებდა, 27 აგვისტოს ირიბად [დაადასტურა](#) საპატრიარქოს პროტოპრესვიტერმა გიორგი ზვიადაძემ: „ეს არის ძალიან კორექტული, ძალიან მშვიდი და არგუმენტირებული საუბარი იმასთან დაკავშირებით, რაც უკავშირდება სამართლებრივ მოდელებს ეკლესიასა და სახელმწიფოს შორის.“ 28 აგვისტოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა ანდრია ჯაღმაიძემ „თავაზიანობის აქტი“ უწოდა ხელისუფლების მხრიდან მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად აღიარების ინიციატივას და [დაადასტურა](#), რომ ინიციატივის ზუსტ ფორმულირებასთან დაკავშირებით მსჯელობები აქტიურად მიმდინარეობდა.

1 სექტემბერს [პროტოპრესვიტერმა](#) გიორგი ზვიადაძემ საზოგადოებას განუცხადა: „30 აგვისტოს გაიმართა შეხვედრა საპატრიარქოს წარმომადგენლებსა და „ქართული ოცნების“ ლიდერებს შორის, სადაც შედგა შეთანხმება, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-8 მუხლის პირველ ქვეპუნქტში გაჩნდება შემდეგი შინაარსის ჩანაწერი: „მართლმადიდებლური ქრისტიანობა საქართველოს სახელმწიფოს იდენტობის საყრდენია“. გიორგი ზვიადაძემ ასევე დაადასტურა, რომ ხელისუფლების პირველადი ინიციატივა მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებას გულისხმობდა, თუმცა ეს საკითხი ეკლესიისთვის „მიუღებელი“ აღმოჩნდა.

„ქართული ოცნების“ მოლოდინის საწინააღმდეგოდ, ხელისუფლების ინიციატივას მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებასთან, სასულიერო წრეებში კეთილგანწყობით არ შეხვდნენ. ახალქალაქის, კუმურდოსა და კარის მიტროპოლიტ ნიკოლოზ ფაჩუაშვილის [განცხადებით](#): „სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება ნიშნავს იმას, რომ ეკლესია არ არის დამოუკიდებელი სახელმწიფოსგან და შესაბამისად, სახელმწიფო არ არის დამოუკიდებელი ეკლესიისგან.“

რელიგიის პოლიტიზებული ინსტრუმენტალიზაციის საფრთხე [დაინახა](#) „ქართული ოცნების“ ინიციატივაში დმანისისა და აგარაკ-ტაშირის მთავარეპისკოპოსმა ზენონმა: „ეს ინიციატივა, არსებითად გულისხმობს ეკლესიის ინსტიტუციურ დაქვემდებარებას სახელმწიფო ხელისუფლებისადმი.“ საქართველოს ევანგელურ-ბაპტისტური ეკლესიის მიტროპოლიტ მალხაზ სონღულაშვილის [განცხადებით](#): „შეუძლებელია, ადამიანმა წარმოიდგინოს ამაზე უხეში და უკუღმართი ფორმა რელიგიისა და სახელმწიფოს ურთიერთობისა, როგორც არის ამა თუ იმ რელიგიის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება“.

2. სასულიერო პირებისა და მმართველი გუნდის იდენტური წინასაარჩევნო რიტორიკა

მონიტორინგის შედეგად გამოიკვეთა სასულიერო პირების მხარდაჭერა ხელისუფლებისადმი, რაც გამოვლინდა მრევლთან იმ თემებზე აპელირებით, რომელიც მმართველი გუნდის წინასაარჩევნო კამპანიის მთავარი „მესიჯბოქსია“, ესენია:

1. სამოქალაქო სექტორისა და ოპოზიციის დისკრედიტაცია
2. ომში ჩათრევის საფრთხე
3. ანტიამერიკული და ანტიევროპული გზავნილები
4. ოჯახური ღირებულებების დაცვა და ანტი-ლგბტ პროპაგანდა.

მითი იმის შესახებ, რომ ოპოზიციური ძალები საქართველოს ომში ჩაბმას ცდილობენ, ერთ-ერთი მთავარი გზავნილია, რასაც მმართველი გუნდი 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის იყენებს. ყველა ჩატარებულ შეხვედრაზე პარტიის დამფუძნებელი ბიძინა ივანიშვილი ხაზს უსვამს, რომ 26 ოქტომბერს ხალხი არჩევანს აკეთებს მშვიდობასა და ომს შორის:³ „26 ოქტომბერს არჩევანს ვაკეთებთ **ომსა და მშვიდობას**, ფსევდოლიბერალურ ღირებულებებსა და ეროვნულობაზე, ოჯახზე, **რწმენასა** და დამოუკიდებლობაზე დაფუძნებულ ფასეულობებს შორის, არჩევანს ვაკეთებთ ჩვენი ქვეყნის ღირსეულ ევროპულ მომავალსა და იმ მიუღებელ მოცემულობას შორის, რაც რადიკალურ ოპოზიციას და უცხოელ აქტორებს ევროპულობად სურთ, რომ გაასაღონ.“

მსგავსი გზავნილები აქვს ბოდბელ მთავარეპისკოპოსს იაკობს, რომელიც თავის ყველა ქადაგებაში ხაზს უსვამს იმას, რომ სამოქალაქო სექტორი, ოპოზიცია, ამერიკა და ევროპა საქართველოს ომში ჩართვას ცდილობს. მაგალითად, 2024 წლის 21 ივლისის [ქადაგებაში](#) მთავარეპისკოპოსი იაკობმა ხაზი გაუსვა, რომ დასავლეთი, ამერიკა, ოპოზიცია და სამოქალაქო სექტორი, თუ თავის მიზანს მიაღწევს და **ომში ჩაითრევს ქვეყანას**, საქართველოს გამო თავს არავინ შეიწუხებს: „ომი თუ დაიწყეს ჩვენს გამო თავს არავინ შეიწუხებს. გავედით ჩვენ და რუსეთს ეუბნებიან ქსუო“.

10 ოქტომბერს ტელეკომპანია იმედმა [გაავრცელა](#) ჭყონდიდის, ცაგერისა და ლენტეხის ეპარქიის მიტროპოლიტის სტეფანეს სიტყვები: „ვინც დღეს საქართველოს აბრუებს დასავლური ღირებულებებით, გვეუბნებიან, რომ თუ გვი მიმართულებას არ აირჩევთ, ჩვენთან ადგილი არ გექნებათ, - ჩვენ ღმერთი უნდა ავირჩიოთ და ვინც იქნება ღვთის მხარეზე, პარტიები თუ ადამიანები, მათთან ერთად ვეცადოთ, ჩვენი თვითმყოფადობა შევინარჩუნოთ. მე არ მინდა, რომ პარტიული მიმართულებით ვილაპარაკო, . . . საჭიროა, **სწორი არჩევანის გაკეთება და არც ერთ შემთხვევაში არ უნდა მივცეთ არავის უფლება, რომ ქვეყანაში ხელისუფლება გადააყირონ ვიღაცების განცხადებებით ან ძალმომრეობით.**“

2024 წლის არჩევნების მიმოხილვით დაიწყო ქადაგება 14 ოქტომბერს [დეკანოზმა](#) დავით ლასურაშვილმა. მისი ქადაგებით, ქრისტიანულ-ეროვნულ ღირებულებებსა და მშვიდობას ხელისუფლება უზრუნველყოფს. დეკანოზმა მრევლს მოუწოდა: „**ქრისტიანმა ადამიანმა არჩევანი უნდა გააკეთოს იმ ძალაზე, რომელიც ეროვნული და ქრისტიანული ფასეულობების**

³ Itv.ge, „ბიძინა ივანიშვილი - დღეს ჩართულნი ვართ არა წინასაარჩევნო კამპანიაში, არამედ ბრძოლაში მშვიდობის, ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტის, ჩვენი ტრადიციებისა და ფასეულობების დასაცავად“, 8 სექტემბერი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: <https://1tv.ge/news/bidzina-ivanishvili-dghes-chartulni-vart-ara-winasaarchevno-kampaniashi-aramed-brdzolashi-mshvidobis-chveni-qveynis-suverenitetis-chveni-tradiciebisa-da-faseulobebis-dasacavad/>

დამცველია და სამომავლოდაც ამავეს გვპირდებიან.“ მისი განცხადებით, „3-4 წლის წინ, 15 ოპოზიციურმა პარტიამ ხელი მოაწერა ე.წ. ლგბტ მემორანდუმს“ და დასძინა, „ნუთუ შეიძლება ქრისტიანმა ადამიანმა ამ პარტიებს მისცეს ხმა.“ ამის საპირწონედ, დეკანოზმა პოზიტიურად შეაფასა ხელისუფლების ქმედებები და აღნიშნა: „ბოლო რამდენიმე წელია შეინიშნება, ხელისუფლების სწორი ქმედებები ქვეყნის ღირსების, სუვერენიტეტის და ტრადიციული ღირებულებების დაცვის მიმართულებით, რამაც ვფიქრობ, რომ ჩვენი სამშობლოს კალაპოტში დაბრუნებას უნდა შეუწყოს ხელი.“

14 ოქტომბერს, ქადაგებაში ზნეობისა და ქრისტიანული ფასეულობების დაცვაზე გაამახვილა ყურადღება [დეკანოზმა](#) დავით ისაკაძემ. მან ქადაგების დასასრულს ისაუბრა არჩევნებზე და აღნიშნა: „ჩვენ, ეკლესია არ ვერევიტ არჩევნებში, არ ვერევიტ პოლიტიკურ საქმიანობაში, თუმცა ჩვენი მოვალეობაა, ხმა მივცეთ და მხარი დავუჭიროთ ღვთისა და სამშობლოს სიყვარულს, ზნეობას და ვინც ამას ამბობს და აღასრულებს, ის უნდა ავირჩიოთ. მეორე მხარეს კი არიან ღვთის მგმობი ადამიანები, რომლებიც ლგბტ დროშებით დარბიან. სწორედ ამის მიხედვით უნდა გავაკეთოთ არჩევანი.“

3. სასულიერო პირების ჩართულობა „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიაში

2024 წლის 1-ლი აგვისტოდან 7 ოქტომბრის ჩათვლით მმართველი გუნდის ლიდერებმა ბიძინა ივანიშვილმა, შალვა პაპუაშვილმა, ირაკლი კობახიძემ, ირაკლი ღარიბაშვილმა და მამუკა მდინარაძემ საარჩევნო კამპანიის ფარგლებში ღონისძიებები ხუთ ქალაქში ჩაატარეს: თელავში, რუსთავში, ოზურგეთში, გორსა და ახალციხეში.

დემოკრატიის კვლევის ცენტრის დაკვირვებით, სასულიერო პირები „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო შეხვედრებს, სულ მცირე, ხუთიდან სამ ქალაქში ესწრებოდნენ, თუმცა მონაწილეებისთვის სიტყვით არ მიუმართავთ.

- 30 აგვისტო - „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება [ოზურგეთში](#).
- 15 სექტემბერი - „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება [გორში](#). საარჩევნო კამპანიის ფარგლებში მმართველი გუნდის ლიდერებმა ირაკლი კობახიძემ, კახა კალაძემ, შალვა პაპუაშვილმა და მამუკა მდინარაძემ გორში მშენებარე ტაძარიც მოინახულეს, რომელიც [ფონდი „ქართუს“](#) მხარდაჭერით [შენდება](#).
- 19 სექტემბერი - „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება რუსთავში.

სასულიერო პირები ჩართულები იყვნენ „ქართული ოცნების“ დელეგატთა საარჩევნო შეხვედრებსა და ღონისძიებებში. აქაც, სასულიერო პირებს დამსწრეებისთვის სიტყვით არ მიუმართავთ.

- 4 სექტემბერს ზუგდიდში „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას წინასაარჩევნო [შეხვედრას](#) სოფელ რიყეში სასულიერო პირი შალვა კეკელია ესწრებოდა.
- 10 სექტემბერს ხაშურისა და ქარელის მაჟორიტარი დეპუტატის ზაალ დუგლადის [შეხვედრას](#) ქარელში სასულიერო პირი ესწრებოდა.

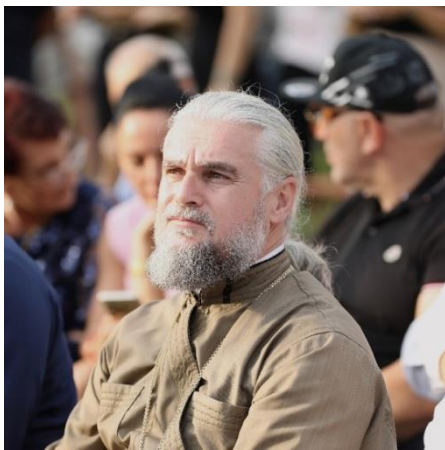
- 14 სექტემბერს ზუგდიდის „ქართული ოცნების“ დელეგატმა დავით კოდუამ მოქალაქეებთან [შეხვედრა](#) ჯუმის ადმინისტრაციულ ერთეულში გამართა. შეხვედრას ესწრებოდა დეკანოზი ბესარიონი.

14 სექტემბერი, სოფელი ჯუმი

19 სექტემბერი, რუსთავი

- 23 სექტემბერს ზუგდიდში „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას წინასაარჩევნო [შეხვედრას](#) ანაკლიაში სასულიერო პირი ესწრებოდა.
- 26 სექტემბერს, „ქართული ოცნების“ საგარეჯოს დელეგატის მოქალაქეებთან შეხვედრას სასულიერო პირიც [ესწრებოდა](#).
- 2 ოქტომბერს ახალციხის, ადიგენის, ბორჯომისა და ასპინძის მაჟორიტარი დეპუტატის მოსახლეობასთან შეხვედრას მონაზონი [ესწრებოდა](#).

4 სექტემბერი. სოფელი რიყე.

2 ოქტომბერი. ადიგენი.

4. „ქართული ოცნების“ ლიდერების შეხვედრები სასულიერო პირებთან 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების კამპანიის ფარგლებში

საარჩევნო კამპანიის დაწყებისთანავე ინტენსიური გახდა „ქართული ოცნების“ ლიდერების ვიზიტები მართლმადიდებელ ტაძრებსა და სამლოცველოებში. ამ კუთხით განსაკუთრებით აქტიური იყო პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე:

- 31 აგვისტო - პრემიერ-მინისტრი [ტყეზულში ვიზიტს](#) ფარგლებში, სასულიერო პირებსაც შეხვდა.
- 8 სექტემბერი - ირაკლი კობახიძის, კახა კალაძისა და შალვა პაპუაშვილის [ვიზიტი](#) შალვა ახალციხელის სახელობის ტაძარში. პატრიარქის ქორეპისკოპოსმა, ახალციხისა და ტაო-კლარჯეთის მიტროპოლიტმა თეოდორემ პრემიერ-მინისტრს საჩუქრად ხატი გადასცა.
- 11 სექტემბერი - ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის [ვიზიტი](#) ძლევიჯვარის წმინდა გიორგის დედათა მონასტერში, სადაც მროველ-ურბნელმა მიტროპოლიტმა იობმა და დედათა მონასტრის წინამძღვარმა, სქემ-მონაზონმა ვალერია სხილაძემ ხელისუფლების წარმომადგენლებს უმასპინძლეს.
- 27 სექტემბერი - პრემიერ-მინისტრი სიონის საკათედრო ტაძარში ჯვართამაღლების დღესასწაულთან დაკავშირებულ საზეიმო [წირვას](#) დაესწრო. ტაძარში წირვა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ, ტახტის მოსაყდრე სენაკისა და ჩხოროწყუს მიტროპოლიტ შიოსთან და სამღვდელოებასთან ერთად აღავლინა.
- 14 ოქტომბერი - ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი სვეტიცხოვლის ტაძარში. პრემიერ-მინისტრმა შეკრებილ მრევლს ამბიონიდან [მიმართა](#).

31 აგვისტო. ქალაქი ტყეზული.

8 სექტემბერი. შალვა ახალციხელის სახელობის ტაძარი

14 ოქტომბერი. მცხეთა.

14 ოქტომბერი. მცხეთა.

5. „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო ხარკი მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ

ფსევდო რელიგიური კანონების მიღების გარდა, მმართველი გუნდი მართლმადიდებლური ეკლესიისა და მისი მრევლის კეთილგანწყობის მოპოვებას საპატრიარქოსთვის სახელმწიფო საკუთრების და საბიუჯეტო თანხების გადაცემითაც ცდილობს. 2024 წლის 13 სექტემბერს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ სამი განკარგულება გამოსცა, რომლის მიხედვითაც, საპატრიარქო სახელმწიფოსგან მიწის სამ ნაკვეთს მიიღებს; მათგან ორს პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 1 ლარად, ერთს კი – უსასყიდლო უზრუნველყოფის უფლებით, 99 წლის ვადით:

1. გორში მდებარე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის ფართობი 215.389 კვადრატული მეტრია. ქონების ეროვნული სააგენტო, პრემიერ-მინისტრის ბრძანების შესაბამისად, მიწის ნაკვეთს საპატრიარქოს 99-წლიანი სარგებლობის უფლებით, უსასყიდლოდ [გადასცემს](#).
2. საპატრიარქომ სახელმწიფოსგან 1 ლარად [იყიდა](#) 1004 კვადრატული მეტრის ფართობის მიწის ნაკვეთი თბილისში, ნუცუბიძეს პლატოზე, ლეო და ნოდარ გაბუნიაშვილის #41ა-ში, მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობებით.
3. მცხეთის მუნიციპალიტეტში მდებარე 5670 კვ/მ მიწის ნაკვეთს საპატრიარქოს 1 ლარად [გადაეცა](#).

ჯამში საპატრიარქომ **222.063 კვადრატული მეტრის მიწის ნაკვეთები მიიღო.**

პრემიერ-მინისტრის 2024 წლის 15 მარტის [განკარგულებით](#), საპატრიარქოს სკოლა-გიმნაზიების, პროფესიული კოლეჯების და განათლებისა და კულტურის ღონისძიებების განვითარების ფონდის დასაფინანსებლად **35 მილიონი** ლარი გამოიყო. ასევე 2024 წლის 14 აგვისტოს [განკარგულებით](#), **2 მილიონი** ლარით დაფინანსდა საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის უნივერსიტეტი. მიუხედავად იმისა, რომ ეკლესიას ყოველწლიური დაფინანსება **25 მილიონი** ლარი აქვს, საპარლამენტო არჩევნების წინ მიღებული განკარგულებების მიხედვით, საპატრიარქოს დაფინანსებამ **64 მილიონი ლარი** შეადგინა.

6. სასულიერო პირების მხარდაჭერა ღიად პრორუსული პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ

კიდევ ერთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც სასულიერო პირები ღიად უცხადებენ მხარდაჭერას, ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური პარტია „პატრიოტთა ალიანსია“, რომელიც საპარლამენტო არჩევნებში პროგრემლისტურ „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებთან ერთად იღებს მონაწილეობას. შეკრებებზე დასწრების გარდა, სასულიერო პირები პოლიტიკური ძალის საარჩევნოდ გახსნილ რეგიონულ ოფისებსაც აკურთხებენ.

„კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა, „პატრიოტთა ალიანსის“ წარმომადგენლებთან ერთად, წინასაარჩევნოდ თბილისში - 11, ხოლო რეგიონებში 26 შეხვედრა ჩაატარეს. **37 შეხვედრიდან 11 შეხვედრას სასულიერო პირები ესწრებოდნენ:**

- პირველი რეგიონული შეხვედრა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა 4 აგვისტოს რუსთავში ჩაატარეს. შეხვედრას სასულიერო პირი [ესწრებოდა](#).
- მეორე რეგიონული შეხვედრა 25 აგვისტოს ჩატარდა. ბათუმში ჩატარებულ შეხვედრას სასულიერო პირი [ესწრებოდა](#).
- 1 სექტემბერს „პატრიოტთა ალიანსმა“ თერჯოლაში რეგიონული ოფისი გახსნა, რომელიც მეუფე სპირიდონ ცქიფურიშვილმა [აკურთხა](#).

1 სექტემბერი. თერჯოლა.

4 სექტემბერი, რუსთავი

- 6 სექტემბერს ზესტაფონში „ალტ-ინფოს“, „პატრიოტთა ალიანსისა“ და „ქართული იდეის“ თანამოაზრეებთან შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას სასულიერო პირი [ესწრებოდა](#).
- 8 სექტემბერს „პატრიოტთა ალიანსის“ რეგიონულ შეხვედრას ქუთაისში სასულიერო პირი [ესწრებოდა](#).
- 14 სექტემბრის გამართულ რეგიონულ შეხვედრებს [ოზურგეთში](#), [სამტრედიამში](#), თერჯოლასა და [ზესტაფონში](#) სასულიერო პირები ესწრებოდნენ.

14 სექტემბერი. თერჯოლა.

- „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა საგარეჯოში წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიის მოძღვრისგან მამა გიორგი პავლოვისგან კურთხევა მიიღეს. მამა გიორგიმ [განაცხადა](#): „ყველაფერი დამთავრდება ეროვნულ-პატრიოტულ ძალების გამარჯვებით-მილიონჯერ მითქვას ეს“
- 28 სექტემბერი - რადიკალური დაჯგუფების მიერ ქარელში გამართულ შეხვედრას სასულიერო პირი [ესწრებოდა](#).
- 5 ოქტომბერს, „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა შეხვედრა გამართეს [აბაშაში](#), რომელსაც ასევე ესწრებოდა სასულიერო პირი.
- 6 ოქტომბერს, ულტრამემარჯვენე ჯგუფებმა [შეხვედრა](#) გამართეს, თბილისში, ზემო ბეთლემის ტაძართან, რომელსაც სასულიერო პირები ესწრებოდნენ.
- 6 ოქტომბერს ულტრამემარჯვენე დაჯგუფების მიერ ზუგდიდში ჩატარებულ წინასაარჩევნო [შეხვედრას](#) სასულიერო პირი ესწრებოდა.

საგარეჯო

6 ოქტომბერი. ზემო ბეთლემის ტაძარი

8 ოქტომბერს პარტია „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ღია მხარდაჭერა გამოუცხადა დეკანოზმა ბასილ ახვლედიანმა და გადაცემაში [„ალტერნატიული ხედვა“](#) წინასაარჩევნო გარემოს შეფასებისას განაცხადა: „მე „ალტ-ინფოს“ აღვიქვამ, როგორც განგაშის ზარს, ღვთის წყალობით მოვლენილს. მე მათ პოლიტიკოსებსაც ვერ დავარქმევ. ეს არის ღვთისგან მოვლენილი ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ჯგუფი; ღვთისგან მოვლენილი ადამიანები, რომლებიც ცდილობენ ამ ჭაობისგან გაგვათავისუფლონ.“

დეკანოზმა ბასილ ახვლედიანმა ერთ-ერთი [ქადაგებისას](#), პირდაპირ და ღიად მოუწოდა მრევლს „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ მხარდაჭერისკენ და განაცხადა: „ალტ-ინფოს ბიჭები არიან მოვლენა ჩვენს ქვეყანაში. ისინი ქადაგებენ ჭეშმარიტებას და მათ ერთადერთი სჭირდებათ ჩვენი მხარდაჭერა. კულისებში ერთმანეთთან ვსაუბრობთ, რომ არჩევნებზე ყველა ვხაზავთ 8 ნომერს, მაგრამ საჯაროდ ამის გამოხატვას ვერიდებით. უნდა გვახსოვდეს, რომ ამგვარი მდგომარეობა არ არის ნორმალური.“

მიმართვა მათ, ვინც მხარს უჭერს „ალტ-ინფოს“ მაგრამ საჯაროდ ვერ მოქმედებს მათ დასახმარებლად

* * * * *

საქართველოს საარჩევნო კოდექსის მიხედვით, წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევისა და აგიტაციაში მონაწილეობის უფლება არა აქვს რელიგიურ ორგანიზაციას. აგიტაციას წარმოადგენს არა მხოლოდ საარჩევნო სუბიექტის მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ გაკეთებული აქტიური მოწოდება, არამედ გარკვეული ქმედებაც, მათ შორის, წინასაარჩევნო ღონისძიების ორგანიზებაში/ჩატარებაში მონაწილეობა.⁴ შესაბამისად, აგიტაციად ჩაითვლება მღვდელმსახურთა დასწრება საარჩევნო ღონისძიებებზე.

ფორმალური თვალსაზრისით მღვდელმსახურები (მიუხედავად მათი ავტორიტეტის და გავლენის ხარისხისა) გამოხატვის თავისუფლებით სარგებლობენ და მათ აკრძალული არა აქვთ წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობა. საკანონმდებლო აკრძალვა მხოლოდ რელიგიურ ორგანიზაციებსა და მათ ოფიციალურ წარმომადგენლებზე ვრცელდება. თუმცა ამგვარი განმარტება ვერ უზრუნველყოფს კანონმდებლის მიზნის მიღწევას და თავისუფალი საარჩევნო გარემოს შექმნას.

აგიტაციის წესების დარღვევისთვის გათვალისწინებული ჯარიმა 2000 ლარს შეადგენს⁵, თუმცა პრაქტიკაში ეს დანაწესი, როგორც წესი, არ გამოიყენება. ამის მიზეზს, შესაძლოა, ნორმის განმარტების სირთულეც წარმოადგენდეს.

⁴ საქართველოს საარჩევნო კოდექსი, მუხლი 2, ქვეპუნქტი 3¹

⁵ იქვე, მუხლი 79.1